

»Sparilandsstýrið« fullkomiliga mist tamarhald á peninganytisluni

Peninganytislun er økt við 500 mill. kr. eftir bert stívliga tveimum árum. Borgarlaga landsstýrið skuldi ikki gera eykafiggjarlógir, men hevur »yvirbudgetterað« út um alt mark. Hetta skal rindast av tí minni menta og vanliga løntakaranum.

Eykafiggjarlógin, eins og mangar aðrar lýsingar av peninganytisluni hjá sitandi samgongu, sýnir, at landsstýrið als ikki hevur tamarhald á figgjarlugu viðurskiptum okkara, visir Atli Dam á í álitinum til eykafiggjarlóg fyri 1981-82, ið løgtingið samtykti, aðrenn tað fór heim.

Eykafiggjarlógin sýnir, at landsstýrið við órætti gav sær sjálvum navnið sparilandsstýrið, og soleiðis hevur latið seg í búna, tað ikki sjálvt eigur. Óll tey bragdligu orð um tamarhald á almenna peningabrukunum, um avtøku av eykafiggjarlóg, um tálming av ójattaðum yvirforbrúki hjá stovnum, sum sparing í ferðing og sparing á umboðanarkonto o.s.fr. eru deyð og virðisleys, og so er hetta bert byrjanin hjá sitandi samgongu.

Økt peninganytisluna við 500 mill. kr.

Gongdin síðan við figgjarlógini 1982/83 og 1983/84 hevur uppaftur greffligari sýnt, at ongantið fyrr hevur í føroyskari politiskari søgu verið so lítið samsvor millum orð og gerðir, í millum reyp og veruleika.

Vit vita nú, at eftir knappliga trimum árum hevur tað stýri, sum segði seg skula rætta hallandi skutuna upp aftur, sum skuldi skerja almenna brúkið og minka um almennu samferðsluløgurnar, økt peninganytisluna sína við 500 mill. kr.

Pína hin vanliga løntakaran til avlív

Í neyð sini av at uppfylla lyftini um at gera eykafiggjarlógir óneyðugar hevur landsstýrið verið noytt at »yvirbudgettera« út um alt mark, og tað sum verri er: til at rinda hetta, hava teir valt at

pína hin minni menta og vanliga løntakaran nærum til avlív.

Seinasta bragðið er sum kunnugt skattastuldurin, sum teir legaliseraðu í eini kunngerð, sum tekur eina mánaðarløn og nakað afturat frá hvørjum skattgjaldara, eina góða mánaðarløn sum skattgjaldarin ongantið fekk, men sum hann skuldi havt vunnid fyri at orka at gjalda tað hálva gjaldið, sum samgongan nú tekur í forðing.

Eykafiggjarlógin er byrjanin til avdúkingina av tí »forlorna«, sum eyðkennir samgonguna í odd og egg.

Allar meirintøkurnar broyttar

Hóast inntøkurnar eru 110–120 mill. kr. hægri enn ásett í sjálvari figgjarlógini er meirnytslan nærum hin sama, so avlopið er kortini bert 13 mill. kr.

Har tað serliga hevur svikið kann nevast:

1. Nýtslan á Strandferðslukontoini bleiv 14 mill. kr. hægri, tí samgongan í treiskni ikki vildi seta jättanina hægri enn 16 mill. kr.

2. Ikki heimilað meirnytsla á § 13 (samferðslumál) er 20 mill. kr., hóast lögmaður proklameraði, at slikt skuldi ongantið henda aftur.

3. Til ferða- og dagpening vóru nýttar 2,2 mill. kr. ella umleið 900.000 kr. ov nógv, hóast lögmaður segði, at hetta kundi greiddast við nøkrum frimerkjum.

Tvífalt so nógv til »mat og drekka«

4. Til umboðan vóru nýttar 520.000 kr. istaðin fyri 260.000, hóast landsstýrið við farisearalótum avtók lógmansveitslu fyri at geva sær sjálvum mynd sum stýrið, ið spardi upp á mat og drekka á almenn-

um veitslum og spardi uppá talið av sliktum veitslum.

Kortini megnaði stýrið at nýta kr. 200.000 meira enn undanfarna stýrið á hesi konto.

»Fals slær ofta egnan harra á háls« segdu teir gomlu, og varð her avdúkaður ein dupultmoralur, sum sera væl svarar við alt dupult spæl, sum ríkið verður av hesi samgongu í allari peninganytisluni.

5. Eitt generelt yvirforbrúk á allari lógini, sum ikki er minkað á eftirfylgjandi lógum.

Torbjörn gjøgnumskoðar ikki spælið hjá lögmanni

Tá hartil kemur at figgjar-málaráðharri okkara, Torbjörn Poulsen, hevur sýnt at hann hevur ilt við at gjøgnumskoða tað spælið, sum serliga leiðari landsstýrisins rekur við allari samfelagsorkuni hjá okkum, so átti avleiðingin at verið, at fyrst hann og síðani landsstýrið alt ásannaði at stýringin av okkara figgjarviður-

skiftum er so út av lagi – sum uttanlandsskuldin sýnir – at teir mugu leggja frá sær sum skjótast.

Hóast hesa niðurstøðu, so væntar minnilutin ikki at samgongan fylgir hesum tilmæli. Kortini skal skilaloysið og tann ovurnýtsla sum er hend á ein ella annan hátt legalisera.

Javnaðarflokkurin sum altið hevur kent ábyrgd fyri okkara figgjarlóg noyðist tí kortini at atkvoða fyri hesi eykafiggjarlóg, segði Atli Dam í álitinum til eykafiggjarlógina.

Reypaði av at eingin eykafiggjarlóg skuldi koma

Minnilutin, Ove Mikkelsen, setti fram hesar viðmerkingarnar: Eykafiggjarlógin visir týðiliga landsstýrisins tørvandi evni til at gera eina umleið haldgóða metan av bæði inntøkum og útreiðslum til eina figgjarlóg. Landsstýrið reypaði jú av, at ongin eykafiggjarlóg

Atli Dam í álitinum til eykafiggjarlógina: — Eykafiggjarlógin er byrjanin til avdúkingina av tí »forlorna«, sum eyðkennir samgonguna í odd og egg. Hóast inntøkurnar eru 120 mill. kr. meira enn ásett, er meirnytslan nærum tað sama, og avlopið er bert 13 mill. kr.

skuldi koma, men her er so eykarokningin uppá góðar 78 milj. kr., hóast tað ta inntøkurnar vóru 97 milj. kr. hægri enn mett var av landsstýrinum á figgjarlógini. Hvat alt visir landsstýrisins tørvandi evni til at stýra landsins figgjarlugu viðurskiptum. So státt setir minnilutin einki uppskot fram.

Minnilutin, Adolf V. Hansen metir tann figgjarpolitikk, sum landsstýrið hevur sett í

staðin fyri eykafiggjarlógina, nevniliga at innbyggja ventaðar hækkingar í sjálva figgjarlógina at verða dýrtíðarfrjemjandi.

Adolf Hansen setti tí fram soljóðandi uppskot til samtyktar:

»Løgtingið harmast, at landsstýrið førir ein dýrtíðarfrjemjandi figgjarpolitikk og heitur á landsstýrið um aftur at nýta eykafiggjarlógir.« (Uppskotið varð felt).

Hin eksklusivi føroyski dansurin

Tað undrar Hera Kragesteen, at føroyski dansurin bara er fyri tey, ið eru limir í dansifeløgum.

Hví ger Heri nú tað. Soleiðis hevur lagið verið leingi. Og tað er nú vorðið fastsligið, at soleiðis skal eisini vera í Norðurlandahúsinum.

Vit, sum nakkalong fóru til húsa aftur, fyrst 10. maí og síðani sunnudagin 14. maí – av ávum ríkisumboðsins, sigst! Vit eru púra vónsvikin av hesum nýggja tiltaki, sum annars hoyrist at skula gerast ein mentunarborg fyri øll.

Men tað er skilligt, at her skulu bert tey erklæraðu mentafólkiní hava fyrstarætt. Einhvør annar, ið dítar sær til at trína

innum Norðurlandagátt má hereftir kenna á sær, at her krevst spjaldramerkið við lit.

Men hetta hevur verið gongdin leingi hjá teimum, sum rópa seg mentafolk í Føroyum. Hygg nú tað gamla Sjonleikarahúsið. Har tóku teir við koldum blóði lívið av tí einasta rættiliga føroyska dansinum í høvuðsstaðnum. Og tað eru tey somu, sum nú skulu hava einkarrætt til Norðurlandahúsin.

Fólkið skal standa uttanfyri.

Skaðin er bara gjordur verri, sum áriní gingu. Tí í dag fer eingin til almennan føroyskan dans, tí har koma bara tey, ið eru

alment dansilønt. Dansurin, sum so, er ikki fólksins dansur meira, tað hevur m.a. Sjonleikarahúsið í Havn syrgt fyri.

Tað var nú trist, at uppskotið hjá Ellinti skuldi enda sum ein mentunarlig farsa.

Tá Petur Mohr Dam, sáli, á sinni setti fram kravið um føroyskan limskap í Norðurlandaráðnum í Reykjavík, droymdi hann valla, at endin skuldi gerast sovorðin, sum her er hent.

Heri Kragesteen er ikki einsamallur um at harmast – men tað reu ikki øll sum undrast yvir, at hetta bleiv endin.

Vónbrotin

tjak og meiningar

Vit gera lesarar okkara varugar við, at treytin fyri at fáa lesarabrev upptikin undir hesum teiginum er, at blaðstjórnin veit, hvør hevur skrivað brovini.